

1^e Nota van Inlichtingen

**Europees openbare aanbesteding voor
accountantsdiensten 2025-2035
Referentie nummer: GNF25ACD**

Aanvullende informatie

Deze Nota van Inlichtingen is op 9 december 2025 via TenderNed beschikbaar gesteld. In deze nota zijn alle gestelde vragen en bijbehorende antwoorden opgenomen. **Er wordt een tweede ronde van de Nota van Inlichtingen gehouden. Gegadigden kunnen aanvullende vragen indienen tot en met 12 december 2025. De antwoorden worden op 19 december 2025 gepubliceerd.**

De Nota van Inlichtingen is voor alle partijen bindend. Toelichting: nadrukkelijk geeft de aanbestedende dienst het volgende aan: Dit document is met zorg samengesteld. Mocht u desondanks onvolkomenheden (= onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, procedurele gebreken en/of andersoortige gebreken) tegenkomen, dan dient u de Aanbestedende dienst hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen.

NB: aan deze eerste Nota van Inlichtingen zijn de volgende bijlagen toegevoegd:

- Bijlage 9 Waarden gunningcriteria Kenmerk GNF25ACD **gewijzigde versie 9 december 2025**. (hiermee komt de eerder gepubliceerde bijlage 9 te vervallen).
- Gewijzigd Formulier B versie 9 december 2025.
- Yntern Behearsplan 2025.

Naar aanleiding van gestelde vragen in deze Nota van Inlichtingen is besloten een tweede Nota van Inlichtingen te organiseren. De termijnen hiervoor zijn als volgt:

Uiterste termijn voor indienen vragen 2 ^e Nota van Inlichtingen.	12 december 2025
Beantwoording 2 ^e Nota van Inlichtingen (NvI).	19 december 2025

Vraag	Betrekking op	Vraag	Antwoord
1.	Bijlage 1 Concept overeenkomst Artikel 3 lid 2	Vraag over artikel 3 lid 2: Binnen de accountancysector is het gebruikelijk dat zowel de opdrachtgever als opdrachtnemer te allen tijde de mogelijkheid heeft de opdracht (tussentijds) te beëindigen zonder opzegtermijn (zie ook artikel 12 van de model algemene voorwaarden van de NBA) en zonder (nadere) voorwaarden. Een dergelijke bepaling is noodzakelijk aangezien gedurende de looptijd van de overeenkomst feiten en omstandigheden dusdanig kunnen veranderen waardoor het voor opdrachtgever dan wel opdrachtnemer niet mogelijk is de opdracht voort te zetten. Uiteraard is het in het belang van de aanbestedende dienst en de opdrachtnemer dat de overeenkomst gedurende de volledige looptijd in stand blijft en zal een opzegging uitsluitend plaatsvinden als ultimum remedium. Voorts menen wij dat in de relatie tussen een accountant en zijn cliënt wederzijds vertrouwen van essentieel belang is. Indien dat ontbreekt kan een partij niet verlangen de relatie tegen de wil van de andere partij te continueren. Naar onze mening volgt uit de tuchtrechtspraak voor accountants dat een onvoorwaardelijke tussentijdse opzeggingsmogelijkheid voor beide partijen een vereiste is. Graag zien wij op basis van het bovenstaande óók voor opdrachtnemer een onvoorwaardelijke (tussentijdse) opzeggingsmogelijkheid opgenomen worden. Kunnen jullie dan ook instemmen met het wijzigingen van artikel 3 lid 2 van de conceptovereenkomst in de volgende bepaling: "Opdrachtgever en opdrachtnemer zijn te allen tijde bevoegd de overeenkomst (tussentijds) door middel van een aangetekend schrijven op te zeggen. Als de overeenkomst eindigt voordat de opdracht is voltooid, is de opdrachtgever het honorarium verschuldigd overeenkomstig de door opdrachtnemer opgegeven uren voor werkzaamheden die ten behoeve van de opdrachtgever zijn verricht."	De Aanbestedende dienst is akkoord met het tekstvoorstel dat is gedaan echter onder de voorwaarde dat het volgende hieraan wordt toegevoegd: 'Opzegging kan alleen plaatsvinden als er beroepshalve een dusdanige situatie is ontstaan die opzegging van de overeenkomst rechtvaardigt.'

2.	Bijlage 1 Conceptovereenkomst Artikel 4	In Artikel 4 stelt u dat opdrachtnemer de benodigde diensten verricht conform de onderhavige aanbesteding, zonder daarvoor meerwerk te rekenen. Nu kunnen er altijd bijzondere omstandigheden zijn die beide partijen niet kunnen voorzien. Kunt u er mee akkoord gaan om de volgende bepaling in de overeenkomst op te nemen: Meerwerk kan enkel van toepassing zijn indien dit vooraf schriftelijk is goedgekeurd door controller en/of auditcommissie? Een dergelijke bepaling is reeds aanwezig in bijlage 2 Programma van Eisen punt 11: Geoffreerde extra werkzaamheden worden slechts uitgevoerd nadat de gemeenteraad of diens gemandateerde uw offerte geaccordeerd heeft.	Dat zal in de definitieve overeenkomst worden opgenomen met de volgende randvoorwaarde die ook voor eis 11 geldt: De huidige werkwijze, compliance en dossiervorming mag nimmer aanleiding voor de Opdrachtnemer zijn om meerwerk in rekening te brengen. Dit kan alleen door de Rijksoverheid opgelegde wijzigingen in het controleprotocol. Hier worden geen aanvullende omstandigheden aan toegevoegd, tenzij de Opdrachtgever aantoonbaar heeft verzuimd tijdig (mits er een deadline is overeengekomen) en juiste informatie te verstrekken.
3.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 5 lid 4	In Artikel 5 lid 4 stelt u: <i>Indien Opdrachtgever in de voortgang en/ of de uitvoering van de overeenkomst vertraging dreigt te gaan ondervinden, dan wel heeft ondervonden, moet Opdrachtnemer hier zo spoedig mogelijk schriftelijk aan Opdrachtgever melding van maken en daarbij de oorzaak van de vertraging aangeven, alsmede de door Opdrachtnemer voorgestelde maatregelen om de dreigende vertraging te voorkomen of ongedaan te maken. Overleg omtrent een mogelijke oplossing betekent niet dat Opdrachtgever afstand doet van zijn recht schadevergoeding te vorderen.</i> Wij kunnen geen boetebepalingen accepteren omdat daarmee de onafhankelijkheid van de accountant in het gedrang kan komen. De werkzaamheden van een accountant mogen niet beïnvloed worden door de dreiging van een boete. Bent u bereid de laatste zin buiten toepassing te verklaren?	Schadevergoeding is niet aan de orde. Als deze zin een verkeerde indruk wekt dat moet deze aangepast worden. De gemeente begrijpt uw zorg ten aanzien van de onafhankelijkheidseisen die voor accountants gelden. De bepaling in artikel 5 lid 4 ziet echter niet op een boete of enige vorm van financiële sanctie; het betreft uitsluitend een voorbehoud van aansprakelijkheid in algemene zin, zoals gebruikelijk in opdrachtrelaties binnen het publieke domein. De laatste zin creëert geen prikkel die de onafhankelijkheid van de accountant zou beïnvloeden, maar borgt dat de opdrachtgever zijn wettelijke rechten behoudt indien sprake is van toerekenbare tekortkomingen. Dat is een standaard best practice binnen aanbestedingscontracten en staat los van de inhoudelijke oordeelsvorming van de accountant. Het is onzes inziens dus niet noodzakelijk deze aanpassing te doen. Indien u werkbare alternatieven ziet die zowel uw onafhankelijkheid waarborgen als de positie van de opdrachtgever voldoende beschermen, denken wij graag constructief met u mee in de tweede nota van inlichtingen.

4.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 6 lid 2	In Artikel 6 lid 2 staat: <i>Opdrachtnemer moet op verzoek van Opdrachtgever terstond één of meerdere medewerkers van het door hem ingezette personeel vervangen indien de medewerker zich niet houdt aan de geldende regels, gedrags- en fatsoensnormen. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer eenmaal in de gelegenheid stellen corrigerend op te treden door Opdrachtnemer een termijn te stellen waarbinnen de medewerker zijn/haar gedrag dient aan te passen.</i> Kunt u bevestigen dat bovenstaand artikel toeziet op niet naleving van regels, gedrags- en fatsoensnormen en dat overleg plaatsvindt over eventuele vervanging als opdrachtgever in andere situaties niet tevreden is?	Hierbij bevestigen wij dat artikel 6, lid 2 uitsluitend ziet op situaties waarin een ingezette medewerker de geldende regels, gedrags- en fatsoensnormen niet naleeft. In die gevallen kan de opdrachtgever vervanging verlangen, met inachtneming van de mogelijkheid voor opdrachtnemer om eerst corrigerend op te treden binnen de gestelde termijn. Voor overige situaties waarin de opdrachtgever niet tevreden is over de inzet of performance van een medewerker — maar waarin geen sprake is van schending van regels of normen vindt vervanging slechts plaats na overleg en in onderling afgestemde afweging.
5.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 8 lid 6	In artikel 8.6 staat: <i>Het recht van opschortingsbevoegdheid van Opdrachtgever wordt enkel gebruikt indien de juistheid van een factuur wordt bestreden, Opdrachtgever dit kenbaar heeft gemaakt aan Opdrachtnemer en enkel voor dat deel van de factuur dat betwist wordt</i> De afwegingen van de accountant mogen niet worden beïnvloed door (de mogelijke dreiging van) weigering of opschorting van betaling. Kunt u ermee akkoord gaan dat facturen die onderdeel uitmaken van de vaste prijs hiertoe niet behoren? Zo niet, zou u de bepaling kunnen aanpassen zodat we facturen vooraf delen met controller c.q. auditcommissie/griffie om hierover akkoord te vragen voordat deze wordt uitgestuurd?	De gemeente begrijpt volledig dat de onafhankelijkheid van uw oordeelsvorming niet mag worden beïnvloed door (de dreiging van) betalingsweigering of opschorting. Dat staat buiten kijf. Van onze kant is het essentieel dat het opschortingsrecht voor discussies over de juistheid van facturen functioneel blijft. Om die reden willen wij verduidelijken dat facturen die onderdeel uitmaken van de vaste prijs – en dus geen inhoudelijke oordeelsvorming of inschattingen van uw kant vergen – niet binnen de reikwijdte van de beperking vallen. Mocht dat voor u niet werkbaar zijn, dan denken wij graag mee. In dat geval stellen wij voor om vooraf concept-facturen te delen met onze controller respectievelijk de auditcommissie/griffie, zodat er voorafgaand aan verzending een akkoord kan worden gegeven. Daarmee voorkomen we onnodige escalaties én blijft uw onafhankelijkheid onaangetast.
6.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 9 lid 2	In artikel 9 lid 2 staat: <i>Opdrachtnemer zal ter zake een volledig dossier aanleggen en het dossier van de huidige accountant verkrijgen.</i> Verkrijgen kan in deze zin op meerdere manieren worden gelezen. Belangrijk is dat bij een collegiaal overleg bij de huidige accountant krijgen wij volledige inzage in het dossier, maar is het niet toegestaan om het volledige dossier wordt verkregen via de huidige accountant. Kunt u ermee instemmen dat via dossierinzage bij huidige accountant kennis en informatie wordt verkregen?	In het kader van artikel 9, lid 2 merken wij uit uw vraag op dat het begrip “verkrijgen” meerdere interpretaties kan kennen. Voor de goede orde bevestigen wij dat, conform de geldende beroepsregels, de huidige accountant aan de nieuwe Opdrachtnemer wel volledige inzage in het dossier kan bieden tijdens een collegiaal overleg, maar het niet is toegestaan om het volledige dossier feitelijk aan de nieuwe Opdrachtnemer over te dragen.

7.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 9 lid 3	In artikel 9 lid 3 staat: <i>Op verzoek van Opdrachtgever zal Opdrachtnemer het volledige dossier van Opdrachtgever kosteloos overdragen aan Opdrachtgever of een daartoe aangewezen derde, maar altijd gedurende de daarvoor geldende bewaartermijnen een (eventueel digitale) kopie in bezit te houden. Opdrachtnemer garandeert een vertrouwelijke en betrouwbare bewaaromgeving. Alle dossiers van Opdrachtgever blijven altijd in eigendom van Opdrachtgever en is geheel vrij (dus zonder toestemming van Opdrachtnemer) in het gebruik van deze dossiers.</i> De eerste zin inzake dossieroverdracht is voor ons niet uitvoerbaar en lijkt ook strijdig met lid 4 en 5. Het is niet uitvoerbaar vanwege de specifieke aard van de accountantscontrole, die niet toestaat dat intellectuele eigendomsrechten worden overgedragen. Op basis van onze werkzaamheden vormen wij een dossier. Daarin is informatie opgenomen die door ons is vervaardigd (en dus behoort tot ons intellectueel eigendom). Wij kunnen het intellectueel eigendomsrecht van dergelijke stukken niet overdragen aan opdrachtgever (en derden zonder schriftelijke toestemming) aangezien tot ons dossier behorende stukken te allen tijde ons eigendom dienen te blijven. Bent u daarom bereid de bepaling aan te passen zodat deze luidt: "Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen, blijven alle intellectuele eigendomsrechten betreffende de door Opdrachtnemer verleende diensten en/of door Opdrachtnemer gebruikte of verstrekte zaken berusten bij Opdrachtnemer of zijn licentiegevers."	Wij herkennen de specifieke aard van accountantscontrole en begrijpen dat bepaalde elementen van het door u opgebouwde dossier kwalificeren als uw intellectueel eigendom en daarmee niet overdraagbaar zijn. Het uitgangspunt van artikel 9 lid 3 ziet primair op de overdracht van het opdrachtnemersdossier voor zover dit bestaat uit gegevens, documenten en bescheiden die toebehoren aan de. Opdrachtgever, alsmede op een ordentelijke dossieroverdracht bij wisseling van opdrachtnemer. Deze verplichting beoogt niet om uw intellectuele eigendomsrechten prijs te geven of over te dragen; noch beoogt zij een verplichting tot afgifte van interne stukken waarvan de eigendom bij u blijft. Om misverstanden te voorkomen zijn wij bereid de bepaling aan te scherpen, mits de essentie – volledige en kosteloze overdraagbaarheid van opdrachtgeverseigen stukken – gewaarborgd blijft. Uw voorgestelde aanvulling op de IE-clausule sluit in beginsel aan bij dit kader. Wij stellen voor de bepaling als volgt te harmoniseren: "Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen, blijven alle intellectuele eigendomsrechten betreffende door Opdrachtnemer vervaardigde stukken die deel uitmaken van het controledossier berusten bij Opdrachtnemer of diens licentiegevers. Dit laat onverlet dat Opdrachtnemer op eerste verzoek alle in het dossier opgenomen informatie die toebehoort aan Opdrachtgever kosteloos overdraagt aan Opdrachtgever of een door hem aangewezen derde om dit onvoorwaardelijk te kunnen gebruiken."
8.	Bijlage 1 Concept overeenkomst - artikel 12 lid 2	In artikel 12 lid 2 staat: <i>Personeel van Opdrachtnemer dat betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden, voor zover die bij Opdrachtgever worden verricht, is verplicht de wettelijke privacyregels alsmede de door Opdrachtgever aangehouden beveiligingsprocedures in acht te nemen. Opdrachtnemer zal de geldende voorschriften na eventuele gunning toegestuurd krijgen.</i> Is het mogelijk om een afschrift-concept te delen tegelijkertijd met NVI antwoorden publicatie? Dan zouden we deze ook eventueel al juridisch kunnen laten toetsen.	Nee, deze zal bij in de Nota van Inlichtingen verstrekt worden.

9.	Bijlage 1 Concept overeenkomst artikel 15 lid 2 en 3	In Artikel 15 lid 2 en lid 3 staat: <i>2. Indien de diensten niet aan het gestelde in de overeenkomst voldoen, kan Opdrachtgever eisen dat Opdrachtnemer de werkzaamheden nogmaals uitvoert zodat deze alsnog aan het gestelde in de overeenkomst voldoen. De daarmee gemoeide kosten zijn volledig voor Opdrachtnemer.</i> <i>3. Indien Opdrachtnemer niet, nadat hij daartoe door Opdrachtgever schriftelijk is aangemaand, binnen een in de aanmaning te stellen redelijke termijn voldoet aan de eis bedoeld in lid 2 van dit artikel, kan Opdrachtgever, zonder voorafgaande rechterlijke tussenkomst de uitvoering van de werkzaamheden door een derde doen plaatsvinden en de kosten daarvan op Opdrachtnemer verhalen.</i> Wet- en regelgeving verplicht opdrachtnemer het werk op een objectieve en volledig onafhankelijke wijze uit te voeren. Als opdrachtgever prestaties kan keuren, kan hij invloed uitoefenen op de uitkomsten van de diensten. Wij kunnen daarom niet instemmen met deze bepaling. Bent u bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren?	Wij erkennen volledig dat wet- en regelgeving u verplicht om werkzaamheden objectief en onafhankelijk uit te voeren, zonder beïnvloeding door de opdrachtgever. Die norm staat voor ons niet ter discussie. Artikel 15 lid 2 en 3 zien echter uitsluitend op het herstel van gebrekkige dienstverlening in algemene zin en beogen niet om invloed uit te oefenen op de inhoudelijke conclusies of bevindingen van de accountant. Het gaat om een gebruikelijke herstelbepaling die in vrijwel alle professionele dienstverleningscontracten wordt gehanteerd: indien werkzaamheden niet voldoen aan de contractueel overeengekomen kwaliteitseisen, moet de opdrachtnemer deze herstellen of – bij uitblijven daarvan – draagt de opdrachtnemer de kosten van derden die herstel verrichten. Met andere woorden: de bepaling ziet op de kwaliteit van de uitvoering, niet op de uitkomsten van de opdracht. De onafhankelijkheid van de accountant blijft integraal gewaarborgd. Op dit moment zien wij geen grond om de bepaling buiten toepassing te verklaren. Wel staan wij open voor een verduidelijkende zin in de overeenkomst waarin expliciet wordt geborgd dat artikel 15 niet wordt aangewend om invloed uit te oefenen op de inhoudelijke oordeelsvorming of bevindingen van de accountant, maar uitsluitend op herstel van tekortkomingen in de uitvoering conform professionele standaarden. U kunt een tekstvoorstel hiervoor ten behoeve van de tweede nota van inlichtingen indienen.
----	--	---	--

10.	Bijlage 2 Programma van Eisen	In punt 2 is het volgende weergegeven: De planning van bijlage 3 kent uiterste termijnen. Inschrijver zal deze termijnen niet overschrijden. Wij kunnen niet instemmen met fatale termijnen omdat deze in strijd kunnen zijn met de van accountants vereiste onafhankelijkheid en zorgvuldigheid. Aan de datum van afgifte van een verklaring kan geen fatale termijn worden gekoppeld. Bent u bereid het volgende op te nemen: "Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen of indien dit uit de aard van de opdracht voortvloeit."	Om zowel de uitvoerbaarheid van de opdracht als de vereiste kwaliteit en onafhankelijkheid te borgen, nemen wij hiervoor op: "Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen of indien dit uit de aard van de opdracht voortvloeit." Met deze toevoeging blijft de planning leidend, maar wordt voorkomen dat de controlerend accountant in een positie wordt gebracht waarin wettelijke normen in het gedrang komen. Wij gaan ervan uit dat dit ook in uw belang is.
11.	Bijlage 2 Programma van Eisen	In punt 10 is aangegeven dat alle communicatie uitsluitend via Nederlandse servers dient te verlopen. Wij beschikken over Europese servers die voldoen aan AVG-richtlijnen. Is dit voor u akkoord?	Dat is akkoord.
12.	Formulier B prijzenblad	In het prijzenblad wordt een totaalprijs gevraagd voor de dienstverlening 1 t/m 4, hierin lijkt ook SiSa te worden inbegrepen, vervolgens weegt ook de prijs per regeling mee. Gaat dit mogelijk dubbel of moeten we ook bij het eerste onderdeel SiSa prijs meenemen?	Dat is correct opgemerkt. Dienst drie staat dubbel beschreven in het prijzenblad, bij deze nota van inlichtingen is een verduidelijkt (nieuw) prijzenblad Formulier B toegevoegd. Daarmee komt het eerder gepubliceerde formulier te vervallen en dienen inschrijvers uitsluitend de versie van 9 december toe te voegen bij de inschrijving.
13.	Nota van inlichtingen	Bent u bereid om een tweede nota van inlichtingen ronde in te stellen. Hierbij zou u kunnen uitsluiten dat nieuwe vragen worden gesteld. De ervaring leert dat een vervolgvraag op een antwoord op een eerder gestelde vraag in de praktijk noodzakelijk kan zijn om met name juridische voorwaarden met elkaar af te stemmen.	De Aanbestedende dienst is bereid een tweede ronde van de Nota van Inlichtingen te organiseren. Gegadigden kunnen vragen voor de tweede Nota van Inlichtingen indienen tot en met 12 december. De beantwoording hiervan wordt op 19 december gepubliceerd.
14.	Paragraaf 2.1 Aanbestedingsdocu ment	Uit de planning blijkt dat wij slechts éénmaal de mogelijkheid hebben om vragen te stellen. De praktijk leert echter dat partijen na het publiceren van de eerste nota van inlichtingen nog vragen hebben over de antwoorden op hun vragen. Om voor beide partijen een zo goed mogelijke overeenkomst tot stand te laten komen, willen wij u vragen of het mogelijk is een extra vragenronde in te gelasten waarbij wij de mogelijkheid krijgen om op uw antwoorden te reageren. Gaat u hiermee akkoord?	Zie het antwoord op vraag 13.

15.	Eis 2 Programma van Eisen	Een accountant dient onafhankelijk tot een oordeel te kunnen komen. Indien de accountant meent dat een onafhankelijk oordeel niet gegeven kan worden binnen de gegeven termijn, dan dient deze termijn verlengd te worden. Wij begrijpen dat het voor u belangrijk is te kunnen voldoen aan de op u rustende (wettelijke) termijnen en onze ervaring is ook dat wij die altijd halen. Het stellen van fatale termijnen met het daaraan koppelen van een consequentie (aansprakelijkheid) is echter onverenigbaar met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Er wordt met een dreigende aansprakelijkheid druk uitgeoefend op de accountant om de werkzaamheden binnen de termijn af te ronden waardoor het risico bestaat dat de accountant niet meer objectief (ofwel niet meer onafhankelijk) acteert en de audit afrondt omwille van het voorkomen van aansprakelijkheid. Uiteraard zullen wij ons uiterste best doen te voldoen aan overeengekomen termijnen. Aangezien het huidige artikel in strijd is met de onafhankelijkheidsregels stellen wij voor dit artikel als volgt aan te passen: "De termijnen voor de uitvoering van (onderdelen van) de prestatie gelden als streeftermijnen."	Wij herkennen volledig het belang van onafhankelijkheid onder de ViO en hebben daar vanzelfsprekend groot respect voor. De wettelijke normen die op u rusten laten geen ruimte voor druk op de accountant, en dat uitgangspunt onderschrijven wij zonder voorbehoud. Tegelijkertijd is de door u voorgestelde formulering – termijnen uitsluitend kwalificeren als streeftermijnen – voor ons te vrijblijvend. In onze contractuele governance moeten termijnen voldoende voorspelbaar en handhaafbaar zijn. Een zuivere streeftermijn mist dat karakter; die borgt geen enkele resultaatsverplichting en creëert te veel risico op tijdsonzekerheid in processen waar wij wettelijk wél aan harde deadlines gebonden zijn. Wij zoeken daarom een tussenvariant die uw onafhankelijkheid niet raakt, maar wel een professionele inspanningsverplichting met voldoende scherpte borgt. Denk bijvoorbeeld aan: "De genoemde termijnen gelden als inspanningstermijnen. Partijen zullen deze termijnen in redelijkheid naleven. Indien de accountant op grond van onafhankelijkheidsvereisten of andere zwaarwegende omstandigheden voorziet dat een termijn niet kan worden gehaald, meldt hij dit onverwijld en onderbouwd aan opdrachtgever, waarna partijen een aangepaste termijn vaststellen." Dit respecteert de ViO (geen druk, geen aansprakelijkheidsdreiging om sneller te werken), maar het geeft wél de nodige voorspelbaarheid en accountability in het proces.
-----	---------------------------	---	---

16.	Eis 10 Programma van Eisen	In het programma van eisen heeft u opgenomen dat zowel de informatie, dossiers en communicatie enkel via Nederlandse servers moet verlopen. Zonder directe technische verbinding tussen de systemen van Opdrachtgever en Opdrachtnemer, is het niet mogelijk om volledig te garanderen dat data in transit (communicatie) uitsluitend via Nederlandse servers loopt. De routing van internetverkeer wordt automatisch bepaald door netwerkinfrastructuren van verschillende providers (bijvoorbeeld KPN). Het is daarom niet mogelijk om te garanderen dat communicatie uitsluitend via Nederlandse servers verloopt. Wel wordt de veiligheid van data gewaarborgd door sterke versleuteling toe te passen tijdens het transport. De opslag zal wel plaatsvinden op servers die zich binnen de EER bevinden. Wij kunnen gezien het bovenstaande niet instemmen met eis 10 en vragen u daarom het laatste deel van eis 10 aangaande de communicatie via Nederlandse servers, te schrappen. Kunt u hiermee instemmen?	Aanbestedende dienst is bereid in deze eis "Nederlandse servers" aan te passen naar "Europese servers".
17.	Artikel 6.2 conceptovereenkomst	Kunt u bevestigen dat wij niet verplicht kunnen worden leden van het controleteam te vervangen, indien deze vervanging naar onze mening in strijd is met de geldende onafhankelijkheidsregels?	Dat is correct en kunnen zij bevestigen voor zover dit de NBA beroepsregels betreft.
18.	Artikel 8 conceptovereenkomst	U vraagt in artikel 1 een specificatie van de uren op de factuur, terwijl een fixed fee wordt uitgevraagd in het prijzenblad. Kan deze eis vervallen en gewoon twee keer 50 % worden gefactureerd?	De specificatie van uren betreft de uren voor rij 13 tot en met 17 van het prijzenblad Formulier B. De fixed fee staat op rij 5, 8, 9 en 10.
19.	Artikel 9.7 Conceptovereenkomst	In dit artikel staat dat Opdrachtnemer aantoonbare fouten voor eigen rekening zal herstellen. Het is echter niet geheel duidelijk hoe dit zich verhoudt tot de aansprakelijkheidsbeperking in artikel 10. Onder fouten vallen ook toerekenbare tekortkomingen zoals omschreven in artikel 10, en 'fouten' dienen daarom te worden beperkt conform de aansprakelijkheidsbeperking in artikel 10.2 van de conceptovereenkomst. Wij verzoeken u daarom, om verwarring te voorkomen, artikel 9.7 te schrappen aangezien deze situatie ook dient te vallen onder de aansprakelijkheidsbeperking van artikel 10.2. Indien u hiermee niet kunt instemmen, vragen wij u te bevestigen dat de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperking uit artikel 10.2 van overeenkomstige toepassing is op artikel 9.7 van de conceptovereenkomst.	Artikel 9.7 blijft van kracht. Het is gebruikelijk dat indien er een aantoonbare fout door opdrachtnemer is gemaakt, deze voor haar eigen rekening hersteld moet worden. Dit betreft de herstelwerkzaamheden zelf. Artikel 10.2 betreft de directe schade die voortvloeit met een rechtstreeks gevolg. Artikel 9.7 zal daarom niet worden geschrapt.
20.	Artikel 10.2 a) en b) conceptovereenkomst	In artikel 10.2 onder a) en b) is de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer beperkt. Er zijn echter ook gevallen, zoals onder andere wettelijk bepaald, waarin aan een dergelijke beperking geen werking zal toekomen. Bent u derhalve bereid om ter volledigheid artikel 10.2 als volgt aan te vullen: "X.X De beperking van de aansprakelijkheid als hiervoor bedoeld komt te vervallen: ingeval van aanspraken van derden op schadevergoeding enkel ten gevolge van dood of letsel; indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van Opdrachtnemer of het Personeel van Opdrachtnemer."	Artikel 10.2 richt zich op de uitvoering van de opdracht. Het deel wettelijke aansprakelijkheid die geen betrekking heeft op de uitvoering van de opdracht staat in artikel 11 van de overeenkomst en hoofdstuk 3 van het aanbestedingsdocument beschreven.

21.	Aanbestedingsdocument 1.3 pagina 8	Kunt u aangeven wat u verstaat onder een 'zoveel mogelijk zichzelf controlerende organisatie'? Welke stappen moet u daarvoor nog zetten (wij begrijpen bijvoorbeeld dat de VIC nog extern wordt uitgevoerd)?	Verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie. VIC wordt overigens 'gewoon' intern uitgevoerd.
22.	Aanbestedingsdocument 1.3 pagina 8	Uw doel is een accountant te kiezen die qua profiel en functie vervulling goed past bij de organisatie van de gemeente Noardeast – Fryslân. Kunt u aangeven wat u daar onder verstaat en welke profiel/ cultuur uw organisatie heeft?	Uit de beantwoording van de open vragen, de toelichting daarvan en de beantwoording gedurende het interview zal blijken in welke mate een Inschrijver kwalitatief 'goed past' bij de Opdrachtgever. Andere criteria dan deze zijn in de onderhavige aanbesteding niet van toepassing.
23.	Aanbestedingsdocument 1.3 pagina 10 en bijlage 3 P&C cyclus	U geeft aan dat de controle in april start en uiterlijk in juni moet zijn afgerond. De door u gewenste data van de P&C cyclus zijn niet nader ingevuld. Is dat een bewuste keuze? Zijn de controleweken flexibel en in overleg af te stemmen (rekening houdend met de deadline van 15 juli en de laatste raadsvergadering)?	Dat is correct en zal na gunning met de Opdrachtnemer nader worden ingevuld.
24.	Aanbestedingsdocument 1.3 pagina 11	Er is geen planning gegeven van de interimcontrole. Is het mogelijk om hier flexibel en na gunning afspraken over te maken?	Dat is correct en zal na gunning met de Opdrachtnemer nader worden ingevuld.
25.	Aanbestedingsdocument 1.3 pagina 14	In het communicatieschema staat 2 keer een workshop met de gemeenteraad. Kunt u aangeven welke verwachtingen u heeft ten aanzien van deze workshops, hoe u de afstemming ziet over de inhoud en het proces van deze workshops en of u mogelijke onderwerpen heeft of u in de afgelopen jaren deze al heeft gehad (heeft u voorbeelden)?	Bij de workshops die vermeld staan in de aanbesteding, kan men denken aan de volgende voorbeelden: - Bijdrage leveren aan een introductieavond voor nieuwe raadsleden na de Gr verkiezingen (uitleg jaarrekening en rol en verwachtingen van een accountant voor de raad). - Elk jaar worden er programmamarkt georganiseerd voor de gemeenteraad in aanloop naar zowel de kadernota als de begroting. Per begrotingsprogramma worden er deelsessies belegd, waarbij de raadsleden in groepen informatie kunnen ophalen en vragen stellen. De accountant zou voor een algemeen deel financiën ook een bijdrage kunnen leveren.

			- Meer grip op financiën krijgen heeft de focus van de auditcommissie. In de afgelopen raadsperiode heeft dit tot een aantal trainingssessies geleid met de auditcommissie op het gebied van majeure projecten en het sociaal domein. De sessies werden begeleid door de accountant als onafhankelijk adviseur samen met vakdeskundige(n) van de organisatie. Om de gehele raad goed mee te nemen in de opbrengst van de trainingen werden de onderwerpen ook geagendeerd voor de raad in een kennissessie, waarbij de accountant een rol speelde in de kennisoverdracht van vakkennis. (geen politieke zaken). Het wordt van belang geacht dat de accountant goed feeling heeft met de gemeenteraad/raadsleden als zijn opdrachtgever naast bestuur en organisatie van de gemeente. De bezetting van de auditcommissie wijzigt na de gemeenteraadsverkiezingen maart 2026 en zal bij stemming gekozen worden.
26.	Aanbestedingsdocument Paragraaf 4 pagina 34/ bijlage 9	Wij begrijpen de systematiek en berekening van het gunnen op waarde uit bijlage 9 (inclusief rekenvoorbeelden), maar wat bedoelt u op pagina 34 met <i>'De Opdrachtgever verwacht geen prijsverschil van meer dan 10% waardoor de bandbreedte in de prijsstelling vergeleken moet worden met de bandbreedte in kwaliteit. Opdrachtgever heeft hierbij zorgvuldig overwogen in welke mate gelden doelmatig besteed worden.'</i> De berekening van de prijs minus de score op de waarde van de open vragen is toch de uitkomst. Of bedoelt u dat de prijs niet meer dan 10% mag afwijken van de € 139.000? En hoe verhoudt zich dat dan met de geraamde opdrachtwaarde van € 151.000 uit 1.4?	De 10% prijsverschillen is een verwachting, maar zeker geen eis of maximale bandbreedte in de prijsstelling. Dat zou aanbestedingsrechtelijk niet kunnen, immers welke prijsstelling vergelijk je dan met een andere inschrijving. De berekening is niet zoals vragensteller schrijft de berekening van de prijs minus de waarde op de open vragen maar: Prijs minus kwaliteit (kwaliteit bestaat zowel uit de beantwoording van de open vragen als het interview).

27.	Aanbestedingsdocument Paragraaf 4.2 pagina 35 inzake meerwerk en artikel 4 van de conceptovereenkomst	U stelt in paragraaf 4.2: Meerwerk wordt niet geaccepteerd op de vaste prijscomponenten (controle jaarrekening en interimcontrole). Idem in artikel 4 van de conceptovereenkomst. Onze ervaring leert dat er inefficiënties in de controle kunnen voorkomen, waarbij de oorzaak aan de kant van de gemeente ligt en waarvan de financiële impact voorafgaand niet in te schatten is. Recent hebben wij onverwachts geconstateerd dat door de voorgaande accountant ten onrechte de onderbouwing van een onderhoudsvoorziening niet goed was gecontroleerd. Dit was in de aanbesteding niet te voorzien, leidde tot veel extra werk en overleg en uiteindelijk een aangepaste controleverklaring. Ook kunt u denken aan onvolledige beantwoording van vragen of onvolledige aanlevering door ziekte of andere oorzaken, (verplichte) aanvullende werkzaamheden als gevolg van fraude, falende financiële systemen, etc. Maar ook wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen impact hebben. Kunt u bevestigen dat dergelijke onverwachte situaties en inefficiënties moeilijk te ramen zijn en dat deze na afstemming en overleg van de onderliggende uren als meerwerk kunnen gelden, mits dit aan de voorkant wel zijn aangekondigd? U kunt toch niet verwachten dat dergelijke risico's volledig bij de accountant liggen? Overigens staat in bijlage 6 vraag 2 dat er discussie kan ontstaan over meerwerk. Suggereert deze zin dat er wel meerwerk mogelijk is?	Zie het antwoord op vraag 2. Alle inschrijvers hebben uitgebreid de gelegenheid gehad om zich te informeren over de huidige situatie en moeten op basis daarvan een onvoorwaardelijke prijsstelling (behoudens het antwoord op vraag 2) kunnen indienen.
28.	Bijlage 6 van het aanbestedingsdocument	U schrijft in deze bijlage op pagina 1 het volgende: De tekeningsbevoegde accountant van de inschrijvende onderneming heeft aantoonbare kennis en minimaal drie jaar ervaring met het samenstellen van een jaarrekening voor een Nederlandse gemeente. Die ervaring mag ook onder de verantwoordelijkheid van een ander accountantskantoor zijn verkregen. U geeft aan dat de tekeningsbevoegde accountant minimaal 3 jaren ervaring moet hebben met het samenstellen van een jaarrekening. Bedoelt u hiermee ervaring met het controleren van een jaarrekening?	Nee, de samenstelling van een jaarrekening bij een (zichzelf controlerende) Nederlandse gemeente is voldoende.
29.	Bijlage 6 van het aanbestedingsdocument	Vindt u dat de tekeningsbevoegd accountant ook ervaring moet hebben met het aftekenen van (de algehele controle) van de jaarrekening als eindverantwoordelijke accountant? Vindt u het ook voldoende als de voorgestelde tekeningsbevoegde accountant ervaring heeft in de een functie van bijvoorbeeld manager of assistent bij een ander accountantskantoor?	In bijlage 6 worden geen geschiktheidseisen gesteld. Deze vraag kan daarom niet worden beantwoord.
30.	Bijlage 6 van het aanbestedingsdocument	U geeft aan dat er bij het interview minimaal de beoogd accountant en teamleider aanwezig dienen te zijn. Wij gaan, vanwege het woord minimaal, er van uit dat wij ook nog één of twee andere teamleden mogen meenemen naar het interview. Kunt u daarmee instemmen?	Dat is akkoord.

31.	Bijlage 6 van het aanbestedingsdocument	In deze bijlage spreekt u van een casus tijdens het interview. Kunt u aangeven wanneer u deze casus gaat verstrekken? Of wij vooraf leestijd hebben? Kunt u aangeven hoe u ervoor zorgt dat de zittende accountant geen voordeel heeft omdat hij ervaring zou kunnen hebben met deze casus bij uw gemeente (bijvoorbeeld t.a.v. een specifiek project)?	Deze tekst is onjuist. De tekst moet zijn: Het interview duurt maximaal 60 minuten. Aan Inschrijver zullen zes vragen gesteld worden. Er is geen casus naast de zes interviewvragen, die daarmee aansluit op bijlage 9 van de aanbestedingsdocumenten. Deze vragen worden voorgelezen en van Inschrijver wordt verwacht dat zij deze vragen zonder verdere voorbereiding kan beantwoorden.
32.	Algemene vragen inzake de interne beheersing van de gemeente/ Accountantsverslag Eshuis	Wij hebben de volgende vragen ten aanzien van de interne beheersing van uw gemeente, die relevant zijn om onze werkzaamheden te ramen en in te schatten waar wij meerwaarde kunnen leveren: • Mogen wij ervan uitgaan dat de Administratieve Organisatie (AO) en Interne Beheersing (IB) is vastgelegd in procedure beschrijvingen en daar geen significante bevindingen in geconstateerd zijn (zoals aangegeven in het accountantsverslag van uw huidige accountant)? • Heeft de gemeente een Verbijzonderde Interne Controle (VIC) Plan en Rapportage? Zo ja, kunnen wij die ontvangen? Mocht u die niet hebben, morgen wij ervan uitgaan dat de interne controles van de meest relevante processen worden uitgevoerd? • Zijn IT- audits onderdeel van uw interne controle? Heeft de huidige accountant IT- audits gedaan en kunt u inschatten of wij kunnen steunen op deze geautomatiseerde processen/ applicaties? • Op welke wijze registreert, coördineert en beheerst u de SiSa- regelingen bij de gemeente? Vinden daar interne controles op plaats? • Welke maatregelen heeft de gemeente getroffen ten aanzien van fraude en corruptie? Wij begrijpen dat u in 2024 een fraude risicoanalyse heeft opgesteld. Zijn er nog andere stappen gezet?	Alle materiele processen van de gemeente zijn in 2025 beschreven d.m.v. procesanalyses. D.m.v. deze analyse zijn o.a. de processtappen, functiescheidingen, frequentie, functionarissen, relevante documentatie en IB maatregelen beschreven. Hierbij zijn geen materiele afwijkingen geconstateerd. De gemeente heeft een VIC plan (Intern beheersplan) waarin o.a. de scoping van de processen en controleaanpak van de organisatie worden beschreven. Van alle materiele processen (incl. enkele jaarlijkse thema's) worden rapportages opgesteld. IT-audit is geen onderdeel van de interne controle. Hiervoor is momenteel ook niet de vereiste kennis aanwezig. Eshuis doet geen IT audits. De gemeente heeft hiervoor een SiSa coördinator aangewezen. VIC doet hier verder geen aanvullende controles op. De concern controller kijkt wel mee met het SISA proces. Er is een fraudeplan vastgesteld in 2025. Een overkoepelende fraude risicoanalyse is er nog niet, hier wordt nog aan gewerkt.

		De gemeente werkt samen met Sociaal Domein Fryslân. Kunt u aangeven welke werkzaamheden deze organisatie doet op het gebied van het Sociaal Domein bij uw gemeente?	SDF draagt zorg voor inkoop (incl. aanbesteding), contractvorming en administratie van de gemeente. Dit betreft Jeugd.
33.	Algemene vragen ten aanzien van de samenwerking met de raad en Auditcommissie (AC)	Kunt u beschrijven hoe de auditcommissie functioneert? Wij denken aan de volgende aspecten; Is er een verordening /reglement voor de commissie? Hoe vaak vergadert deze commissie? Welke onderwerpen staan er op de agenda? Welke rol heeft de auditcommissie richting de raad en het college? Welke ambities heeft de AC?	Reglement van orde voor de vergaderingen van de raad Noardeast-Fryslân: Artikel 4. De auditcommissie 1. Er is een auditcommissie die bestaat uit vier raadsleden. Deze raadsleden worden, net als de plaatsvervangers, door de raad benoemd. 2. De taken van de auditcommissie zijn: a) namens de raad de gesprekken voeren met de door de raad benoemde accountant ten behoeve van de controle van de jaarrekening en de zogeheten interim-controle; b) het, in samenspraak met het college, verbeteren van de gemeentelijke Planning & Control-cyclus en P&C-documenten opdat de raad zijn taak en rol op een goede wijze kan vervullen; c) begeleidingscommissie voor de gemeentelijke rekenkamer. De auditcommissie vergadert 5 a 6x per jaar verspreid over het hele jaar. Hier zijn ook de concerncontroller en de coördinator PenC bij aanwezig en met grote regelmaat ook de wethouder Financiën. De adjunct-griffier is secretaris van de auditcommissie ondersteunt door een griffiemedewerker voor verslaglegging. Alle verantwoordingsrapportages van de PenC cyclus komen op de agenda van de auditcommissie incl. de managementletter. Daarnaast is er in 2025 als voorbeeld jaar gesproken over het fraudebeleid, financiële verordening en het plan Financieel comfort. Majeure projecten hebben blijvend de aandacht naast de doorontwikkeling in de PenC rapportages. De accountant komt 2x per jaar langs in de auditcommissie voor 1. Managementletter bespreking en 2. Jaarrekening.

			De auditcommissie fungeert als een voorportaal van de raad als financiële commissie. Waar ze het van belang acht brengt de audit commissie ook advies uit aan de gemeenteraad.
34.	Algemene vragen ten aanzien van de samenwerking met de raad en Auditcommissie (AC)	Wij hebben het advies van de AC aan de raad gelezen bij de behandeling van de jaarrekening 2024. Er staan een aantal kritische noten in de brief van 16 juni 2025. Kunt u wat meer vertellen over het project 'Financieel Comfort' en de stand van zaken mbt de aanbevelingen van de AC?	Het project 'Financieel Comfort' in het leven geroepen om te komen tot een meerjarig structureel positief begrotingsresultaat. De eerste resultaten zijn verwerkt in de begroting 2026.
35.	Management letter Eshuis	Wij lezen dat het technisch beheer van uw IT-systemen is ondergebracht bij het Shared Service Centrum Leeuwarden. Kunt u toelichten wat precies onder 'technisch beheer' valt en welke IT-elementen u zelf in beheer houdt? Wat betekent deze verdeling voor de jaarrekeningcontrole en de beschikbaarheid van informatie? Daarnaast vernemen wij graag hoe de inrichting en beheersing van de IT General Controls is vormgegeven (bij het SSC of uw gemeente?) en of deze op orde zijn.	Applicatiehosting wordt uitgevoerd door SSL. Functioneel beheer ligt bij de gemeente zelf. In hoofdlijnen: SSL verstrekt ons de applicaties en Noardeast-Fryslân beheert deze incl. lokale (ICT) infrastructuur.
36.	Management letter Eshuis	Wij lezen dat u bezig bent met een business case voor een subsidievolgsysteem. Kunt u aangeven wat de status hiervan op dit moment is en wat de verwachting is richting boekjaar 2026? Kunnen wij ervan uit gaan dat u vanaf boekjaar 2026 een adequaat ingericht subsidievolgsysteem heeft?	Deze businesscase is nog niet afgerond. Er wordt momenteel ook nog naar alternatieven (maatwerk) gekeken. Dit kost tijd en daarom is er niet de verwachting dat er per 2026 al een dergelijk systeem (draaiend) is.
37.	Management letter Eshuis	Wij lezen dat momenteel veel handmatig werk plaatsvindt binnen het personeelsproces en begrijpen dat u voornemens bent een digitaliseringsslag te maken. Kunt u aangeven wat de huidige status hiervan is en wat uw verwachting is richting boekjaar 2026? Mogen wij ervan uitgaan dat vanaf boekjaar 2026 sprake zal zijn van een gestroomlijnd en geautomatiseerd personeelsproces?	Verwachting is dat per 1 januari 2026 alle personeelsdossiers volledig zijn gedigitaliseerd. Wat betreft automatisering van het proces wordt dit steeds verder gestroomlijnd in AFAS, daarin lopen we nog wel tegen enkele beperkingen van het systeem aan. Het standenregister wordt bijvoorbeeld nog handmatig bijgehouden.
38.	Management letter Eshuis	Wij begrijpen dat de IT-ontvlechting op bepaalde onderdelen is uitgesteld. Kunt u toelichten wat de huidige status is en welke impact u verwacht op het boekjaar 2026?	IT met Dantumadiel is inmiddels ontvlecht.
39.	Management letter Eshuis	Wij lezen dat de VIC geen IT audit uitvoert. Heeft u plannen om dit in de toekomst op te pakken?	Klopt. Dit willen wij graag, maar op dit moment is de organisatie daar nog niet aan toe.

40.	Management letter Eshuis	Wij lezen aanbevelingen rondom aanbestedingsrechtmatigheid. In het accountantsverslag 2024 lezen wij een bevinding van ruim € 6.00.000. Kunt u toelichten hoe de beheersing van aanbestedingsrechtmatigheid binnen uw organisatie is ingericht? Verwacht u op dit vlak verbeterstappen te zetten? Daarnaast vernemen wij graag of wij mogen uitgaan van een uitgevoerde controle op rechtmatigheid door uw afdeling Inkoop en een daaropvolgende controle door uw VIC.	Dit bedrag van 2024 is hoofdzakelijk (65%) te wijten geweest aan een incidenteel bergingsproject. De eerstelijnscontrole ligt bij de inkoopadviseurs. Daaropvolgend voert de VIC een controle uit door middel van een spendanalyse, deze wordt tweemaal per jaar opgesteld.
41.	Management letter Eshuis	Wij begrijpen dat uw gemeente diverse werkzaamheden uitvoert voor de gemeente Dantumadiel en hiervoor factureert. Kunt u aangeven wat de omvang is van deze vergoedingen (om te beoordelen of deze materieel zijn). Tevens lezen wij dat er in het kader van de ontvlechting facturatie plaatsvindt voor 'overbezetting' en dat deze facturen vooralsnog niet door gemeente Dantumadiel zijn voldaan. Kunt u aangeven of deze kwestie inmiddels is opgelost of nog loopt en dit leidt tot onzekere vorderingen in de jaarrekening? En voorziet u eventuele financiële impact hiervan op de jaarrekening?	De omvang van de totale vergoeding bedraagt afgerond € 1,7 mln. Er zijn op dit moment geen betalingsachterstanden. De kwestie inzake overbezetting is opgelost. Wij hebben op dit moment geen indicaties dat huidige of toekomstige vorderingen onzeker of oninbaar zullen zijn.
42.	Accountantsverslag Eshuis	Wij lezen in dit verslag dat de gemeente bezig is met een organisatieontwikkeling en het verstevigen van de financiële grip. Dat hebben wij ook begrepen tijdens de informatiebijeenkomst. Kunt u daar iets meer over toelichten? Kunt u aangeven of deze ontwikkeling de interne beheersing raakt?	De gemeente heeft een project opgestart om de financiële organisatie te verbeteren en om de financiële rapportage aan de Raad te verbeteren. Dit raakt in zoverre de financiële beheersing op het punt van het nastreven van een hogere kwaliteit van de rapportages en de Raad tijdiger te rapporteren dan voorheen.
43.	Accountantsverslag Eshuis	Wij begrijpen dat de gemeente aan de slag is gegaan met bezuinigingen. Raken deze ook de organisatie en interne beheersing?	In de begroting van 2026 is een besparingsprogramma verwerkt van afgerond € 6 miljoen. Dit programma behelst kostenbesparingen, verlagingen van subsidies, aanpassingen van taken en het verhogen van belastingen. In principe is er geen impact op de interne beheersing omdat er geen besparingen zijn opgezet op het gebied van AO/IB en interne beheersing.
44.	Accountantsverslag Eshuis	Wij lezen in het accountantsverslag dat er wordt gewerkt aan de versterking van de financiële functie. Kunt u aangeven wat hiervan de stand is en wat dit betekent voor de interne beheersing en het zelfcontrolerend vermogen?	Het versterken van de financiële functie is een onderdeel van het project Financieel Comfort. Het verbeteren van rapportages, opleiden van personeel en het uitbreiden van business control en project control werkzaamheden zijn belangrijke onderdelen waar aan wordt gewerkt in 2025 en in 2026. Doel is om "in control" te zijn en te blijven, een betere interne beheersing zal het resultaat zijn.

45.	Accountantsverslag Eshuis	Wij lezen dat de jaarlijkse analyse van de voortgang van de uitvoering van het onderhoud onvoldoende concreet zijn gemaakt. Ook lezen wij dat een actueel zicht op de achterstanden in de beheersplannen ontbreekt. Dit heeft geleid tot een 'schattingonzekerheid' van € 2,5 miljoen mbt de voorziening in de jaarrekening. Wij vinden dit vaktechnisch moeilijk te plaatsen, aangezien een egalisatievoorziening een schattingspost goed onderbouwd kan worden (met een toelichting op de aannames en uitgangspunten) en als dat niet het geval is dit leidt tot een fout in de jaarrekening gerelateerd aan de voorziening van € 9,2 miljoen. Wij kunnen bovenstaande echter moeilijk beoordelen, maar zien wel een risico in de controle hiervan bij de jaarrekening 2026. Mogen wij er bij onze offerte van uitgaan dat de onderhoudsvoorziening onderbouwd is met actuele beheersplannen en mogen wij er in onze controle van uitgaan de ramingen jaarlijks worden geëvalueerd en geactualiseerd?	Het actualiseren van de kapitaalgoederen nota en van de beheersplannen is een onderdeel van de huidige werkplanning. Het uitgangspunt is dat beide documenten in het jaar 2026 worden afgerond om te worden behandeld in de Raad.
46.	Begroting 2026	In de paragraaf bedrijfsvoering pagina 113 van de begroting geeft u aan dat de AO/IB nog in kaart gebracht moet worden. Kunt u aangeven wat de status hiervan is? Kunt u ook aangeven welke data-analyses de gemeente al doet?	De beschrijvingen van de AO/IB van risicovolle processen zijn afgerond. Data analyse op output van systemen is onderdeel van de interne controle aanpak. Data analyse op inrichting en werking van systemen is geen onderdeel van de controle aanpak.
47.	Begroting 2026	Kun u aangeven of de gemeente risicovolle verbonden partijen heeft?	De verbonden partijen zijn benoemd in de begroting 2026. Mocht er een bijzonder risico zijn voor de gemeente dan is dat vermeldt bij de verbonden partij. In de begroting 2026 zijn er geen risicovolle verbonden partijen gemeld. Tevens zijn bij de uitwerking van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geen verbonden partijen vermeldt.
48.	Begroting 2026 en bijlage 9	U vraagt in het interview in te gaan op majeure projecten. In de begroting 2026 vanaf pagina 72 lezen wij over deze projecten. Kunt u aangeven welke risico's u ziet ten aanzien van deze projecten? Hoe kijkt u naar het onderzoek en de bevindingen van de rekenkamer n.a.v. It Spectrum Burdaard en de Brede Campus Kollum?	Deze vraag valt in deze fase niet te beantwoorden aangezien interviewvraag 2 hier raakvlakken mee heeft.
49.	Algemeen	U stelt in uw aanbestedingsdocumenten dat er één vragenronde is. Is er een mogelijkheid tot het stellen van vervolgvragen na de NvI-1 (dus geen nieuwe vragen), bijvoorbeeld met betrekking tot juridische zaken? Wij zien in de praktijk dat met name op dit juridische vlak vragen niet altijd de eerste keer naar tevredenheid worden beantwoord. Dit kan een mogelijke inschrijving van een aanbieder in de weg staan.	Hier verwijzen wij graag naar het antwoord op vraag 13.

50.	Bijlage 6, pagina 1	Er wordt gesteld dat de tekeningsbevoegde accountant van de inschrijvende onderneming minimaal drie jaar ervaring dient te hebben met het samenstellen van een jaarrekening van een Nederlandse gemeente. Klopt het dat hier het controleren in plaats van het samenstellen van een jaarrekening wordt bedoeld? Dit aangezien u een controlerende accountant vraagt en niet een samenstelopdracht?	Hier verwijzen wij graag naar het antwoord op vraag 29.
51.	Bijlage 9	Het lijkt erop dat kolom G niet mee wordt genomen in de optelling van de totalen in kolom H. Is dit inderdaad een (formule) fout in bijlage 9?	Dat is correct opgemerkt en een aangepaste bijlage 9 zal aan de Nota van Inlichtingen worden toegevoegd.
52.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 1.3	U stelt bij de beschrijving van de opdracht: "De accountant toetst dus uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, en toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is." Kunt u hieraan toevoegen dat naast de getrouwheid van de jaarrekening ook de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage onderdeel uit maakt van de controleopdracht.	Sisa maakt hier onderdeel van uit, naar ons weten hoeft dit niet apart in de opdracht beschreven te worden.
53.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 1.3	U stelt dat bij de uitvoering de opdrachtnemer een controle aanpak rondom de frauderisico's uitvoert in overeenstemming met Standaard 700. Standaard 700 gaat over de controleverklaring (het vormen van een oordeel). Standaard 240 gaat over de werkzaamheden rondom fraude/ frauderisico's. Wij verzoeken dit onderdeel aan te passen, of duidelijk te formuleren hoe u dit bedoelt.	Dit is correct hier wordt artikel 240 bedoeld.
54.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 1.4	In de praktijk zien wij dat SiSa-regelingen jaarlijks fluctueren. Staat u toe dat wij bij meer (en minder) dan de te verantwoorden 31 regelingen, hier het honorarium op aanpassen (jaarlijks op basis van een honorariumbrief en definitieve bevestiging indien het definitieve verantwoordingsoverzicht gepubliceerd is).	Nee, het honorarium (behoudens de indexering) zoals ingevuld op rij 8,9,10 op het prijzenblad is een vast honorarium per type SISA regeling. Dit moet los staan van het aantal SISA regelingen.
55.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 1.3.	Valt het controleren van bijzondere verantwoordingen (zoals subsidieverantwoordingen) ook onder de reikwijdte van deze aanbesteding?	Nee, deze valt hier niet onder.
56.	Aanbestedingsdocument, Algemeen	Kunt u aangeven wat het gemiddeld aantal subsidiecontroles is per jaar? (dus niet zijnde SiSa-controles)	Dit verschilt per jaar en maakt geen onderdeel uit van deze aanbesteding. Deze controles worden apart gegund.
57.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 1.3.	Kunt u aangeven in hoeverre per SiSa-regeling een interne controle wordt uitgevoerd op de verantwoording en de rechtmatigheid?	Vanuit Concern control doen we hier verder geen controle op.
58.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 4.2	Bij criterium 2: Prijs geeft u het volgende aan: "Meerwerk wordt niet geaccepteerd op de vaste prijscomponenten (controle jaarrekening en interim controle)." Naar onze mening is dit niet werkbaar en is het ook niet reëel om dit te verwachten van een inschrijver. Als een accountant extra werk moet verrichten kan dit ontstaan door situaties die al dan niet zijn toe te rekenen aan de gemeente. Denk aan het niet tijdig of niet volledig aanleveren van informatie door de gemeente die nodig is om de controle uit te kunnen voeren, structurele wijzigingen in de scope door wijzigingen in wet -en regelgeving of bijvoorbeeld de organisatie-inrichting van de gemeente (zoals wel of niet uitbesteden of een nieuw systeem waardoor extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd) of door een fraudecasus die wij wettelijk verplicht zijn nader te onderzoeken.	Hiervoor verwijzen wij u naar het antwoord van vraag 2.

		Wij vragen u daarom nadrukkelijk om het uitgangspunt van "geen meerwerk" (inclusief onderliggende uitgangspunten) te schrappen. Daarbij stellen wij de volgende werkwijze voor: * Er is een basis aanneemsom voor de controle van de jaarrekening * Het uitgangspunt is dat we van beide kanten meerwerk willen voorkomen * Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de op te leveren stukken en de kwaliteit daarvan. Uitgangspunt is daarbij dat de afspraken worden nagekomen qua tijdige levering en qua kwalitatieve levering. Indien dit niet het geval is, bespreken we met de concerncontroller en Coördinator planning en control wat de gevolgen zijn voor een eventueel aanvullende inzet. * Bij onverwachte omstandigheden, zoals wijziging in regelgeving, fraudegevallen of scopewijzigingen bespreken wij met de concerncontroller de gevolgen van de omstandigheden voor onze ureninzet * Pas na akkoord van de concerncontroller en Coördinator planning en control worden de aanvullende uren in rekening gebracht.	
59.	Aanbestedingsdocument, paragraaf 4.2	Wij verzoeken u nadrukkelijk om met deze werkwijze in te stemmen. Ten aanzien van de indexatie stelt u het volgende: "Opdrachtnemer is echter uitsluitend gerechtigd om voornoemde wijziging door te voeren indien zij uiterlijk twee (2) maanden voor de beoogde ingang van de wijziging de CBS-index dienstverlening aan Opdrachtgever heeft medegedeeld en schriftelijke toestemming voor de wijziging heeft verkregen van Opdrachtgever". De indexatie in januari is niet altijd 2 maanden voor januari beschikbaar. Wij stellen voor de indexatie jaarlijks toe te passen en wij bevestigen dit bij aanvang van de jaarlijkse controle (uiterlijk voor 1 september van het controlerend boekjaar) schriftelijk op basis van de honorariumbrief. Hierbij is de CBS - index voor dienstverlening accountants (692) een passende index.	Dat is akkoord.
60.	Algemeen	Mogen wij CV's van onze kernteamleden als bijlage toevoegen aan onze inschrijving, zonder dat deze meetellen in het toegestane maximaal aantal A4?	Vragensteller geeft geen concrete verwijzing naar een specifieke open vraag. In bijlage 6 staat het volgende beschreven over de beantwoording van de open vragen: <i>"Als het maximaal aantal pagina's overschreden wordt, zal de beoordelingsgroep alleen het toegestane aantal pagina's beoordelen, afhankelijk van wat er wordt gevraagd en tellend vanaf de eerste pagina. Inschrijver mag een voorblad en inhoudsopgave toevoegen. Deze tellen niet mee voor het maximaal aantal pagina's en zullen niet beoordeeld worden."</i> Bijlagen die los hiervan ingediend worden zullen niet meegenomen worden in de beoordeling.

61.	Bijlage 6	Stelt u een maximum aan het aantal personen dat bij het interview aanwezig mag zijn?	Het maximaal aantal personen per Inschrijver stellen wij op 5 personen die bij de uitvoering van de dienstverlening betrokken gaan worden. Het is niet de bedoeling dat andere functionarissen hierbij aanwezig zullen zijn. Op pagina 9 van bijlage 6 staat beschreven: De persoon/personen die Inschrijver laat deelnemen aan het interview dienen dezelfde personen te zijn die na een eventuele gunning de dienstverlening ook zelf (mede) gaan uitvoeren.
62.	Formulier B	In de opstelling van uurtarieven voor meerwerk maakt u de onderverdeling van partner, kantoormanager, teamleider (controle), senior assistent en junior assistent. Kunt u instemmen met de volgende voorgestelde aanpassing: Partner naar eindverantwoordelijk accountant. Kantoormanager graag splitsen in senior manager en manager of teamleider.	Neen, de onderverdeling blijft zoals die is.
63.	Algemeen	Hoeveel deelverklaringen zijn er naar verwachting over 2026? Ondanks dat wij hier afzonderlijke (budget) afspraken over kunnen maken helpt dit inzicht voor ons, zodat wij hier in onze planning rekening mee kunnen houden.	Dit is op dit moment niet bekend. Deze worden apart gegund aan een accountantskantoor.
64.	Algemeen	Op welke wijze maakt de gemeente gebruik van de verbijzonderde interne controle? Kunnen wij daarnaast een VIC jaarplan en de meest recente rapportage ontvangen van de (Verbijzonderde) Interne controle indien beschikbaar?	De gemeente heeft een VIC plan (Intern beheersplan) waarin o.a. de scoping van de processen en controleaanpak van de organisatie worden beschreven. Van alle materiele processen (incl. enkele jaarlijkse thema's) worden rapportages opgesteld.
65.	Algemeen	Kunt u aangeven op welke wijze uw huidige accountant steunt op de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle?	Aanbestedende dienst is van mening dat de beantwoording van deze vraag niet relevant is voor deze aanbesteding.
66.	Algemeen	Kunt u aangeven op welke wijze de gemeente bezig is met data-analyse, proces mining, datagedreven controles zowel in de primaire processen, of bij control, alsmede bij de toepassing van de interne controles door de VIC?	Beperkt, er wordt wel met Cognos in het Sociaal Domein (Declaratiegraad) en Belastingen (Volledigheidstoets) gewerkt. Datagedreven controles is nog iets waar we ons in willen ontwikkelen. De koers dient nog nader te worden bepaald.
67.	Algemeen	Kunt u inzage geven in de belangrijkste voor de jaarrekening relevante applicaties/ systemen? Is het mogelijk gebruik te maken van een systeemgerichte controle?	Het is de Aanbestedende dienst niet duidelijk wat vraagsteller bedoeld met 'systemen'. Daarom kan deze vraag niet beantwoord worden. Bedoeld vraagsteller systemen die worden gebruikt in de informatievoorziening of puur de systemen die we gebruiken om een jaarrekening te maken.
68.	Algemeen	Kunt u aangeven of u intern ook een IT-audit uitvoert om de betrouwbaarheid en continuïteit van de voor de jaarrekening belangrijkste systemen vast te stellen? En zo ja, kunt u beschrijven wat hieruit de belangrijkste uitkomsten zijn?	Nee, dit gebeurt niet.

69.	Algemeen	Heeft u nog processen uitbesteed (zoals belastingoplegging)?	Nee, dit is niet het geval.
70.	Algemeen	Kunt u bevestigen dat de interim – en jaarrekeningcontrole in afstemming nog te plannen zijn, uiteraard rekening houdend met de belangrijke deadlines en het tijdig verstrekken van rapportages aan het bestuur en de raad.	Ja, dit kan de aanbestedende dienst bevestigen.
71.	Bijlage 2 programma van eisen, nr. 2	Bij nr. 2. geeft u aan dat sprake is van uiterste termijnen en dat de inschrijver deze termijnen niet zal overschrijden. In de praktijk zal het overschrijden van de termijnen vaak afhangen van eventuele bevindingen, de kwaliteit van de oplevering etc. Uiteraard streven wij er naar (en zullen we er alles aan doen) om de termijnen te behalen. Echter omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat de termijnen niet behaald kunnen worden. In diverse gevallen is het op basis van onze beroepsregels soms niet eens toegestaan om een controle af te ronden (bijv. Als er nog onvoldoende zekerheid is verkregen uit de accountantscontrole). Wilt u betreffende onderdeel van het programma van eisen derhalve aanpassen?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 10.
72.	Bijlage 2 programma van eisen, nr. 8	U geeft hierbij aan dat de controleverklaring inzicht geeft in de baten en lasten en totaalvermogen. Echter deze informatie wordt opgenomen in de door het college op te stellen jaarrekening, waarbij de accountant een controleverklaring afgeeft. In onze controleverklaring wordt dit beeld niet geboden. Kunt u dit aanpassen in het programma van eisen?	Vragensteller is o.i. niet duidelijk over de gewenste aanpassing. Deze vraag kan derhalve niet beantwoord worden.
73.	Bijlage 2 programma van eisen, nr. 9	Hier geeft u aan dat de managementletter antwoord geeft op de vraag of er sprake is van onregelmatigheden in de jaarrekening. Echter de managementletter geeft inzicht in de kwaliteit van de gemeentelijke processen en mogelijke aandachtspunten richting het opstellen van de jaarrekening. In ons accountantsverslag (rapport van bevindingen) geven wij een verslag over de uitkomsten van de controle van de jaarrekening (inclusief eventuele onregelmatigheden). Kunt u dit aanpassen in het programma van eisen? Kunt u daarbij ook aangeven wat u verstaat onder onregelmatigheden?	Beide mogelijkheden zijn akkoord.
74.	Bijlage 3	In bijlage 3 heeft u het planning en control proces weergegeven, echter hierbij zijn geen data opgenomen. Kunt u ook inzicht bieden in de data van het planning en control proces?	Zie het antwoord op vraag 23.
75.	Algemeen	Wat zijn voor u op dit moment de belangrijkste onderwerpen, projecten (intern en extern) en thema's in de bedrijfsvoering?	Onderwerpen: Koningsdag 2026. Projecten: Financieel Comfort, Scholenparken Dokkum en Campus Kollum, Bezuinigingen 2026-2029, SPP (Strategische personeelsplanning), Nieuwbouw Gemeentehuis. Thema's: AI, ook SPP en Financieel Comfort.

76.	Algemeen	Op welke manier heeft u als organisatie aandacht voor fraude en frauderisico's inclusief bijbehorende beheersmaatregelen?	Er is dit jaar een fraudeplan opgesteld. In 2026 gaan we kijken hoe we dit verder kunnen integreren in de vorm van een frauderisicoanalyse.
77.	Artikel 2.2 conceptovereenkomst – "Rangorderegeling".	Art. 2.2 regelt de rangorde van de documenten. In de nota('s) van inlichtingen kunnen ook aanvullingen en/of wijzigingen ten opzichte van de conceptovereenkomst. Kunt bevestigen dat eventuele in de nota('s) van inlichtingen overeengekomen wijzigingen m.b.t. de overeenkomst en de AIV in de overeenkomst zelf worden verwerkt?	Dit kunnen wij bevestigen, overeengekomen wijzigingen in de Nota van Inlichtingen zullen hierin worden verwerkt.
78.	Artikel 3.3b conceptovereenkomst – "ontbinding".	De genoemde ontbindingsgronden in artikel 3.3b zouden ook voor Opdrachtnemer moeten gelden want mag niet verwacht worden dat in die gevallen Opdrachtnemer wel moet doorleveren. Kunt u akkoord gaan met het wederkerig maken van artikel 3.3b?	Dat is akkoord.
79.	Artikel 6 conceptovereenkomst – "VOG".	In het kader van de bescherming van de privacy van onze medewerkers en uit hoofde van goed werkgeverschap achten wij het bezwaarlijk om een VOG van onze medewerkers te overleggen. In dat kader willen wij het volgende voorstellen. Wij zullen indien aan de orde, als contractant richting Opdrachtgever volledig instaan voor de kwaliteit en integriteit van de door ons ten behoeve van de opdracht bij Opdrachtgever in te zetten medewerkers. Desgewenst zijn wij bereid om voorafgaand aan de opdracht een pre-employment screening uit te voeren met betrekking tot die medewerkers die wij ten behoeve van deze opdracht bij u zullen inzetten en zijn wij tevens bereid de uitkomst daarvan aan u te bevestigen. Kunt u er met inachtneming van het voorgaande ermee akkoord gaan om laatste deel van de 2e zin (na de komma) van artikel 6.1 niet van toepassing te verklaren?	Een pre-employment screening is ook akkoord, mits deze voorziet in een VOG toetsing (de VOG verplichting komt hiermee dus niet te vervallen).

80.	Artikel 9.3 conceptovereenkomst – "Eigendom dossier	Artikel 9.3 is vanwege de specifieke aard van de accountantscontrole en de beroepsregels voor accountants niet uitvoerbaar. We kunnen het (intellectuele) eigendom van het dossier niet overdragen. Indien het intellectuele eigendomsrecht van de door de accountant ontwikkelde producten aan de opdrachtgever overgedragen zou worden en de klant geheel vrij is in gebruik, brengt dat mee dat de opdrachtgever het recht heeft de accountantsverklaring van opdrachtnemer te bewerken/aan te passen en te exploiteren. Een accountantsverklaring is daarmee niets waard omdat deze dan zou kunnen worden veranderd. Gezien het karakter van een accountantsverklaring en het maatschappelijk belang daarvan, kan het niet zo kan zijn dat Opdrachtgever gerechtigd is om accountantsverklaringen aan te passen en (voorts) vrijelijk te verspreiden. Nota bene; wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Wij kunnen deze verantwoordelijkheid uiteraard niet dragen als wij de rechten op onze verklaringen overdragen. Een gebruiksrecht van de opdrachtgever op onze rapportage zou op dit punt voldoende moeten zijn, onder verwijzing naar de laatste 2 zinnen van de Gids Proportionaliteit die door het Ministerie van Economische Zaken is uitgebracht. Kunt u akkoord gaan met het vervangen van de laatste zin van artikel 9.3 door volgende?: "Opdrachtgever heeft een geheimhoudingsplicht ten aanzien van de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitgingen van Opdrachtnemer in het dossier, hetgeen onverlet laat dat Opdrachtgever de documenten mag blijven gebruiken voor eigen intern gebruik voor zover passend binnen het doel van de opdracht."	Artikel 9.3 doelt op het gebruikersrecht. Wij kunnen instemmen met het tekstvoorstel mits er geen aanvullende fee (zoals het eigendomsrecht daarmee beoogde) in rekening zal worden gebracht.
81.	Ontbrekende bepaling modelovereenkomst	<u>IT-dienstverleners:</u> Voor (de uitvoering van) haar dienstverlening maakt Opdrachtnemer gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken. Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst?	Er worden geen nieuwe eisen aan deze aanbesteding toegevoegd. Indien vragensteller de gegunde opdrachtnemer wordt staat er niets in de weg om dit dan toe te voegen, maar is daarbij geen eis.

		"Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners."	
82.	Ontbrekende bepaling modelovereenkomst	<u>Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding)</u> Wij zijn onderdeel van een internationaal netwerk van zelfstandige lokale juridische entiteiten (member firms) die onder dezelfde naam professionele diensten, waaronder accountants- en adviesdiensten, verlenen. Binnen ons internationale netwerk gebruiken wij gedeelde IT-systemen (o.a. CRM, boekhouding en facturatie) en hanteren wij netwerkbrede policies & standards op het gebied van (informatie)beveiliging, quality assurance, compliance, gedragscode, etc. Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Zonder uw toestemming conform onderstaand tekstvoorstel kunnen wij de hiervoor benodigde informatie niet binnen ons netwerk van member firms delen en daardoor niet inschrijven op deze aanbesteding. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst?	Er worden geen nieuwe eisen aan deze aanbesteding toegevoegd. Indien vragensteller de gegunde opdrachtnemer wordt staat er niets in de weg om dit dan toe te voegen, maar is daarbij geen eis.

		"Het is opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar opdrachtnemer jegens opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een "need to know" basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden."	
83.	Prijzenblad	U vraagt voor de SiSa een tarief per uur met onderscheid naar kleine, middel en grote SiSa regelingen. Echter zit het bedrag voor de SiSa al verwerkt in regel 5 van het prijzenblad (zoals beschreven in het aanbestedingsdocument). Hier vraagt u ook een prijs voor dienst 3. Gezien het uurtarief wordt vermenigvuldigd met het aantal kleine, middel en grote SiSa regelingen wordt ons inziens het prijspeil voor de SiSa nu dubbel uitgevraagd. Daarnaast bedoelt u hier in plaats van een tarief per uur niet een totaal tarief per kleine, middel of grote SiSa regeling? Bij de controle van de SiSa worden namelijk verschillende functies ingezet en meerdere uren besteed. Wij adviseren de uitvraag te verduidelijken en/of het prijzenblad aan te passen	De prijsstelling voor dienst 3 is per SISA-regeling en niet per uur. In het prijzenblad versie 9 december kan vragensteller dat terugvinden.
84.	Aanbestedingsdocument – 4.2	In het aanbestedingsdocument geeft u aan dat meerwerk niet wordt geaccepteerd op de vaste prijscomponenten (controle jaarrekening en interim controle). Wij kunnen ons voorstellen dat er situaties kunnen ontstaan, waarbij wel sprake is van meerwerk op deze onderdelen. Kunt u akkoord gaan om het volgende toe te voegen: "tenzij het meerwerk schriftelijk overeen is gekomen"	Zie hiervoor het antwoord op vraag 2.
85.	Aanbestedingsdocument – 4.2	Wij adviseren u de te hanteren prijsindex specifiek te maken naar: 692, 6920, 6920A of 6920A1 van het 1^e kwartaal van het boekjaar. Op deze wijze is de indexering concreet en is geen jaarlijkse afstemming nodig	Wij volgen uw voorstel en zullen de te hanteren prijsindex specificeren naar 692 van het eerste kwartaal van het betreffende boekjaar. Hiermee wordt de indexeringsmethodiek concreet vastgelegd en is jaarlijkse afstemming niet meer noodzakelijk.